

ŚLĄSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

40 – 074 Katowice ul. Raciborska 39 skrytka pocztowa 591

wsse.katowice@sanepid.gov.pl

<https://www.gov.pl/wsse-katowice>

Katowice, dnia 25.07.2022 r.

NS-NZ.9022.23.19.2022

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.), art. 54 ust. 1 i art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Zarządu Województwa Śląskiego, ul. Ligonja 46, 40-037 Katowice z dnia 21.07.2022 r., znak: RR-RCAS.072.4.1.2022 RR-RCAS.KW-00063/22,

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

o p i n i u j e p o z y t y w n i e

w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych projekt dokumentu pn.: „Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

Zarząd Województwa Śląskiego wystąpił z wnioskiem z dnia 21.07.2022 r., znak: RR-RCAS.072.4.1.2022 RR-RCAS.KW-00063/22 o zaopiniowanie projektu dokumentu pn.: „Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Głównym celem Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego (RPT) jest zaspokojenie podstawowych potrzeb transportowych mieszkańców województwa śląskiego w obliczu wzrastającej mobilności poprzez stworzenie narzędzia do podejmowania decyzji uwzględniającego multimodalność, interoperacyjność, bezpieczeństwo oraz ograniczenie wpływu na środowisko. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez realizację następujących celów strategicznych, szczegółowych oraz działań:

- Cel strategiczny 1 – Transport przyjazny środowisku,
 - o Cel szczegółowy 1.1. – ograniczenie poziomu emisyjności systemu transportowego, w tym w szczególności emisji CO₂. Działania:
 - Rozwój niskoemisyjnych środków transportu (w tym rozwój elektromobilności i mobilności aktywnej,
 - Obniżenie energochłonności transportu oraz jego zrównoważenie poprzez kształtowanie zmian w podziale zadań przewozowych,
 - Wykorzystanie nowoczesnych technologii jako środka do zmiany potrzeb transportowych mieszkańców (rozwój e-usług, świadczenie pracy na odległość),

- Prowadzenie działań promujących proekologiczne zmiany zachowań komunikacyjnych.
 - Cel szczegółowy 1.2. – ograniczenie niekorzystnego wpływu transportu na tereny sąsiadujące z infrastrukturą transportową. Działania:
 - Redukcja obecnej i przyszłej przestrzeni transportowej przez preferowanie systemów transportu o jednostkowej niskiej terenochłonności, m.in. stosowanie racjonalnej polityki parkingowej, stosowanie wspólnych przestrzeni komunikacyjnych (piesi + rower + samochód),
 - Przelamywanie, likwidacja i zapobieganie występowaniu komunikacyjnych barier przestrzennych,
 - Redukcja hałasu związanego z transportem poprzez preferowanie środków transportu o niskiej emisji hałasu, odpowiednie kształtowanie sieci transportowej oraz stosowanie urządzeń ochrony przeciwhałasowej,
 - Ochrona ekosystemów miejskich poprzez zmniejszanie „wysp ciepła” oraz promowanie w inwestycjach transportowych rozwiązań z zakresu obiegu cykularnego.
- Cel strategiczny 2 – Transport przyjazny mieszkańcom,
 - Cel szczegółowy 2.1. – Zwiększenie dostępności transportowej. Działania:
 - Rozbudowa powiązań z komunikacją publiczną wraz z niezbędnym zapleczem technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem kolei,
 - Zwiększanie częstotliwości połączeń komunikacji publicznej,
 - Zwiększenie dostępności kolei, poprzez jej integrację z innymi środkami transportu (pieszo, rower, komunikacja autobusowa, samochód),
 - Prowadzenie polityki przestrzennej zorientowanej na lokowanie zabudowy generującej potoki ruchu na obszarach o dobrej dostępności transportu publicznego, w szczególności stacji kolejowych,
 - Rozwój i integracja transportu wewnątrz obszaru metropolitalnego oraz aglomeracji i ich obszarów funkcjonalnych,
 - Wdrożenie spójnego i efektywnego systemu transportu pomiędzy Metropolią i ośrodkami aglomeracyjnymi regionu,
 - Zwiększenie dostępności kluczowych węzłów komunikacji krajowej i międzynarodowej, w tym węzłów sieci TEN-T, w szczególności Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach,
 - Zwiększenie dostępności kluczowych ośrodków aglomeracyjnych zlokalizowanych poza województwem, w układzie północ – południe, wschód-zachód, w tym dostępności transgranicznej w szczególności z Ostrawą i Żyliną.
 - Cel szczegółowy 2.2. – Likwidacja wykluczenia transportowego. Działania:
 - Likwidacja białych plam dostępności transportowej, obszarów bez dostępu do transportu publicznego,
 - Zwiększenie dostępności środków transportu dla osób o ograniczonej mobilności, poprzez wymianę/modernizację taboru oraz przebudowę infrastruktury transportowej,
 - Obniżenie kosztów korzystania z transportu publicznego.

- Cel szczegółowy 2.3. – Zwiększenie intermodalności systemów transportu osób. Działania:
 - Tworzenie i rozwój węzłów przesiadkowych o wysokim standardzie przesiadek,
 - Integracja organizacyjna systemów transportu zbiorowego, w tym przede wszystkim wspieranie powstawania wspólnych systemów taryfowych,
 - Rozbudowa dostępu do węzłów przesiadkowych dla jak największej liczby podsystemów transportowych.
- Cel szczegółowy 2.4. – Unowocześnienie i zwiększenie atrakcyjności systemu transportu. Działania:
 - Zwiększenie dostępu, poprawa jakości oraz integracja informacji pasażerskiej i drogowej, np. dodanie nowych kanałów komunikacji,
 - Wymiana taboru transportu publicznego na nowocześniejszy, spełniający wzrastające oczekiwania podróżnych,
 - Rozbudowa systemów sterowania i zarządzania ruchem,
 - Rozwój innowacyjnych systemów i środków transportu osób (e-hulajniogi, pojazdy autonomiczne, carsharing, carpooling i inne).
- Cel szczegółowy 2.5. – Minimalizowanie uciążliwości wynikających z funkcjonowania infrastruktury transportowej dla mieszkańców województwa. Działania:
 - Eliminacja ruchu tranzytowego o zasięgu regionalnym oraz kolejowym z obszarów mieszkalnych i centrów miast, w szczególności poprzez budowę obwodnic,
 - Obniżenie kosztów utrzymania i eksploatacji sieci transportowych, preferowanie rozwiązań charakteryzujących się najniższym obciążeniem dla budżetu województwa i tym samym zmniejszenie partycypacji społeczeństwa w utrzymywaniu systemów transportowych,
 - Poszukiwanie i wykorzystywanie nowych źródeł finansowania transportu publicznego,
 - Wspieranie i promowanie stref czystego powietrza.
- Cel strategiczny 3 – Transport bezpieczny i niezawodny
 - Cel szczegółowy 3.1. – Poprawa bezpieczeństwa drogowego. Działania:
 - Uspokojenie ruchu samochodowego na terenach zabudowanych,
 - Budowa bezpiecznej infrastruktury dla niechronionych uczestników ruchu (piesi, rowerzyści, UTO),
 - Poprawa bezpieczeństwa w miejscach szczególnie niebezpiecznych, np. tzw. „czarne punkty”, na przejazdach kolejowych,
 - Wspieranie działań ukierunkowanych na podnoszenie kompetencji uczestników ruchu w zakresie bezpieczeństwa transportu.
 - Cel szczegółowy 3.2. – Zwiększenie niezawodności transportu i jego odporności na zjawiska kryzysowe. Działania:
 - Rozbudowa systemu monitoringu, systemu alarmowego i zarządzania kryzysowego,

- Rozbudowa alternatywnych sieci transportowych oraz separacja ruchu pojazdów transportu publicznego (m.in. bus pasy, wydzielone torowiska), wzmacniająca niezawodność systemu transportu,
 - Budowa i przebudowa infrastruktury transportowej podnosząca jej odporność na zmiany klimatu, w tym zmiana nawierzchni dróg, przebudowa odwodnienia,
 - Budowa i przebudowa infrastruktury zabezpieczającej infrastrukturę transportową przed katastrofami wywołanymi zmianami klimatu lub szkodami górniczymi.
- Cel strategiczny 4 – Transport dopasowany do transformacji gospodarczej regionu,
 - Cel szczegółowy 4.1. – Zapewnienie dostępu różnych gałęzi transportu do obszarów inwestycyjnych i turystycznych. Działania:
 - Rozbudowa, modernizacja bocznic, stacji towarowych i linii kolejowych,
 - Zapewnienie dostępu do obszarów inwestycyjnych i turystycznych, m.in. dla transportu aktywnego i transportu publicznego,
 - Cel szczegółowy 4.2. – Zwiększenie innowacyjności transportu. Działania:
 - Budowa bazy naukowej i organizacyjnej w dziedzinie innowacyjnych środków transportu,
 - Wsparcie przedsiębiorstw w branżach związanych z innowacyjnymi środkami transportu,
 - Budowa infrastruktury dla innowacyjnych środków transportu.
 - Cel szczegółowy 4.3. – Rozwój powiązań krajowych i europejskich o znaczeniu gospodarczym. Działania:
 - Wspieranie budowy i modernizacji sieci TEN-T, w tym zwiększenie jej dostępności,
 - Rozbudowa terminala cargo w Międzynarodowym Porcie Lotniczym „Katowice” w Pyrzowicach,
 - Zwiększenie dostępu do węzłów sieci TEN-T dla towarowego transportu intermodalnego oraz transportu aktywnego (np. rowerowy transport towarowy),
 - Rozwój sektora transportu intermodalnego poprzez budowę terminali i wsparcie budowy centrów logistycznych oraz rozbudowę słabo rozwiniętych sieci transportowych,
 - Wspieranie rozwoju międzynarodowych połączeń wodnych, w szczególności połączenia z Dunajem.
 - Cel szczegółowy 4.4. – Obniżenie kosztów transportu towarów. Działania:
 - Usprawnienie kolejowego transportu towarów, w szczególności przez inwestycje skracające czas przejazdu,
 - Wsparcie wymiany floty żegludowej.

Zaproponowane w RPT zmiany i kierunki rozwoju systemów transportowych będą charakteryzować się w większości korzystnym oddziaływaniem na środowisko. Planowane działania związane z przebudową i remontami dróg wiązać się będą w dłuższej perspektywie ze zmniejszeniem uciążliwości akustycznej spowodowanej złym stanem nawierzchni. Budowa obwodnic miast przyczyni się do rozładowania ruchu tranzytowego, odbywającego się do tej

pory przez centra ośrodków lokalnych i regionalnych, co przełoży się na zmniejszenie hałasu w centrach miast, a także zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Istotne znaczenie w tej kwestii ma również promocja transportu zbiorowego, zakup niskoemisyjnego taboru drogowego, czy wprowadzanie zmian w organizacji ruchu.

Wdrażanie Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego będzie monitorowane. Monitorowanie ma na celu kontrolę nad tym procesem i szybką reakcję w przypadku zauważenia niepożądanych efektów. Dlatego monitorowanie odbywać się będzie nie rzadziej niż co dwa lata. Monitoring zostanie wykonany na podstawie analizy zaproponowanych wskaźników oraz informacji o realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Prowadzone prace związane z monitorowaniem tj. pozyskiwaniem informacji o realizacji wskaźników oraz zaplanowanych przedsięwzięć będą stanowiły wkład do opracowywanych raportów monitoringowych strategii rozwoju województwa. Zadania związane z monitorowaniem RPT koordynowane będą przez Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego (RCAS) będące komórką działającą przy departamencie właściwym ds. strategii rozwoju (obecnie Departament Rozwoju Regionalnego). Informacje będą uzupełnione również danymi departamentów i jednostek podległych Urzędowi Marszałkowskiego Województwa Śląskiego odpowiedzialnych za rozwój i zarządzanie infrastrukturą transportową.

Po przeanalizowaniu załączonego projektu dokumentu pn.: „Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i rekomendacjami w niej zawartymi stwierdzam, że opiniuje pozytywnie przedłożone dokumenty.

Otrzymuje:

Zarząd Województwa Śląskiego - 40-037 Katowice, ul. Ligonia 46 (ePUAP)